

Sách Khôn ngoan (Nhóm Phiên dịch CGKPV)

Sách Khôn ngoan (Kn 1,1–19,22)

- 1 1** Hãy yêu chuộng đức công chính,
hỡi những người cai trị trần gian,
hãy suy tưởng ngay lành về Đức Chúa
và thành tâm kiếm tìm Người.
- 2** Ai không thách thức Người, thì được Người cho gặp.
Ai tin tưởng vào Người, sẽ được Người tỏ mình cho thấy.
- 3** Những lý luận quanh co
khiến con người lìa xa Thiên Chúa.
Kẻ ngu đần thử thách Đấng Quyền Năng
sẽ bị Người làm cho bẽ mặt.
- 4** Tâm hồn gian ác, Đức Khôn Ngoan chẳng ngự vào ;
xác thịt đắm chìm trong tội lỗi,
Đức Khôn Ngoan không cư ngụ.
- 5** Thần khí thánh là thầy dạy dỗ,
luôn tránh thói lọc lừa, rời xa những lý luận ngu dốt,
và ghê tởm những chuyện bất công.
- 6** Đức Khôn Ngoan là thần khí hằng yêu mến con người,
nhưng không miễn thứ cho kẻ nói lời phạm thượng.
Bởi vì Thiên Chúa thấu suốt tâm can,
dò xét lòng dạ đến nơi đến chốn
và nghe thấy mọi lời miệng lưỡi thốt ra.
- 7** Thần khí của Đức Chúa ngập tràn cõi đất,
bảo toàn mối hiệp nhất giữa muôn vật muôn loài,
thấu hiểu hết mọi lời mọi tiếng.
- 8** Kẻ nói lời độc địa không thể lẩn trốn hoài,
không thoát khỏi hình phạt đích đáng.
- 9** Mưu đồ kẻ ác sẽ bị thẩm tra,
lời nó nói ra, rồi sẽ đến tai Chúa,
và tội lỗi nó sẽ bị trừng trị.
- 10** Tai ghen nghe thấy mọi điều,
lầm bầm thì thầm cũng không giấu nổi.

- 11** Vậy, hãy giữ mình, chớ kêu ca vô ích,
giữ miệng lưỡi, đừng nói xấu gièm pha.
Nói chùng nói lén luôn gây hậu quả,
ăn gian nói dối giết hại linh hồn.
- 12** Đừng mãi sống lầm lạc mà lao vào chỗ chết,
chớ có làm chuyện gì để mình phải diệt vong.
- 13** Thiên Chúa không làm ra cái chết,
chẳng vui gì khi sinh mạng tiêu vong.
- 14** Vì Người đã sáng tạo muôn loài cho chúng hiện hữu,
mọi loài thọ tạo trên thế giới đều hữu ích cho sinh linh,
chẳng loài nào mang độc chất huỷ hoại.
Âm phủ không thống trị địa cầu.
- 15** Quả vậy, đức công chính thì trường sinh bất tử.
- 16** Còn quân vô đạo, chúng lên tiếng vấy tay mời thần chết.
Bầu bạn với nó, chúng hao mòn kiệt quệ ;
và chúng đã cùng nó kết giao,
thì đáng thuộc quyền sở hữu của nó.
- 2 1** Thật vậy, suy tính sai lầm, chúng bảo nhau :
"Đời ta thật buồn sầu, vắn vỏi :
không thuốc nào chữa cho con người khỏi chết,
chẳng ai biết có kẻ nào thoát được cõi âm ty.
- 2** Bởi ngẫu nhiên ta đã ra đời, rồi lại như chưa hề có mặt.
Hơi thở của ta là làn khói,
tư tưởng loé lên từ nhịp đập trái tim.
- 3** Khi nó tắt đi, thân xác sẽ trở thành tro bụi,
sinh khí biến tan như làn gió thoảng.
- 4** Theo dòng thời gian, tên tuổi ta cũng chìm vào quên lãng,
chẳng còn ai nhớ đến việc ta làm.
Đời ta sẽ qua như một thoáng mây trôi,
sẽ biến đi như màn sương sớm
bị ánh nắng đẩy lùi và sức nóng mặt trời áp đảo.
- 5** Cuộc đời ta vụt mất tựa bóng câu,
đã qua rồi là không còn trở lại,
án đã niêm, ai quay về được nữa !
- 6** Vậy, nào đến đây, hưởng lấy của đời này,
tuổi còn trẻ, ta cố mà tận dụng

hết những chi đang có sẵn trên trần.
7 Nào, ta say rượu quý, ta ngắt hương thơm,
những đoá hoa xuân, ta đừng bỏ phí.
8 Nụ hoa hồng, ta đem kết triều thiên trước khi
hoa tàn lụi.
9 Đừng ai vắng trong các cuộc truy hoan,
dấu vết ăn chơi, ta để lại khắp nơi khắp chốn,
bởi đó chính là phần, là số ta được hưởng.
10 Ta hãy bức hiếp tên công chính nghèo hèn,
kẻ goá bụa, ta đừng buông tha,
bọn tóc bạc già nua, cũng chẳng nề.
11 Sức mạnh ta phải là quy luật của công lý,
vì yếu đuối chẳng làm nên chuyện gì.
12 Ta hãy gài bẫy hại tên công chính,
vì nó chỉ làm vướng chân ta,
nó chống lại các việc ta làm,
trách ta vi phạm lề luật,
và tố cáo ta không tuân hành lễ giáo.
13 Nó tự hào là mình biết Thiên Chúa,
xưng mình là con của Đức Chúa.
14 Nó như kẻ luôn chê trách tâm tưởng của ta,
thấy mặt nó thôi là ta chịu không nổi.
15 Vì nó sống thật chẳng giống ai,
lối cư xử của nó hoàn toàn lập dị.
16 Nó coi ta như bọn lọc lừa,
tránh đường ta đi như tránh đồ dơ bẩn.
Nó tuyên bố rằng thật lắm phúc nhiều may,
hậu vận của người công chính.
Nó huênh hoang vì có Thiên Chúa là Cha.
17 Ta hãy coi những lời nó nói có thật không,
và nghiệm xem kết cục đời nó sẽ thế nào.
18 Nếu tên công chính là con Thiên Chúa,
hắn Người sẽ phù hộ và cứu nó khỏi tay địch
thù.
19 Ta hãy hạ nhục và tra tấn nó,
để biết nó hiền hoà làm sao,
và thử xem nó nhẫn nhục đến mức nào.
20 Nào ta kết án cho nó chết nhục nhã,
vì cứ như nó nói, nó sẽ được Thiên Chúa viếng
thăm."
21 Chúng suy tính như vậy thật sai lầm,
vì ác độc mà chúng ra mù quáng.

22 Chúng không biết những bí nhiệm của Thiên
Chúa,
chẳng trông chờ người thánh thiện sẽ được
thưởng công,
cũng không tin kẻ tinh tuyền sẽ được ân
thưởng.
23 Quả thế, Thiên Chúa đã sáng tạo con người
cho họ được trường tồn bất diệt.
Họ được Người dựng nên làm hình ảnh của bản
tính Người.
24 Nhưng chính vì quỷ dữ ganh tị
mà cái chết đã xâm nhập thế gian.
Những ai về phe nó đều phải ném mùi cái chết.
3 1 Linh hồn người công chính ở trong tay Thiên
Chúa
và chẳng cực hình nào động tới được nữa.
2 Bọn ngu si coi họ như đã chết rồi ;
khi họ ra đi, chúng cho là họ gặp phải điều vô
phúc.
3 Lúc họ xa rời chúng ta, chúng tưởng là họ bị
tiêu diệt,
nhưng thực ra, họ đang hưởng an bình.
4 Người đòi nghĩ rằng họ đã bị trừng phạt,
nhưng họ vẫn chưa chán hy vọng được trường
sinh bất tử.
5 Sau khi chịu sửa dạy đôi chút,
họ sẽ được hưởng ân huệ lớn lao.
Quả thế, Thiên Chúa đã thử thách họ
và thấy họ xứng đáng với Người.
6 Người đã tinh luyện họ
như người ta luyện vàng trong lò lửa,
và đón nhận họ như của lễ toàn thiêu.
7 Khi đến giờ được Thiên Chúa viếng thăm,
họ sẽ rực sáng như tia lửa bén nhanh khắp
rừng sậy.
8 Họ sẽ xét xử muôn dân, và thống trị muôn
nước.
Và Đức Chúa sẽ là vua của họ đến muôn đời.
9 Những ai trông cậy vào Người, sẽ an tường sự
thật ;

những ai trung thành, sẽ được Người yêu thương
và cho ở gần Người, vì Người ban ân phúc và xót thương những ai Người tuyển chọn.

10 Nhưng quân vô đạo sẽ chịu cực hình xứng với những gì chúng đã suy tưởng, vì chúng đã khinh miệt người công chính, và lia bỏ Đức Chúa.

11 Vô phúc cho kẻ xem thường lễ khôn ngoan, coi khinh lễ giáo :
mong gì, rồi cũng viễn vông,
nhọc nhằn cho lắm cũng công dã tràng,
chúng làm việc, được gì chẳng ?

12 Vợ dốt, con gian, và dòng dõi chúng bị chúc dữ.

13 Phúc thay người son sẻ mà tinh tuyền,
không chung chạ bất chính.
Đến thời Thiên Chúa viếng thăm,
họ sẽ được sinh hoa kết quả.

14 Phúc cho hoạn nhân không làm điều bất chính,
không suy tưởng nghịch cùng Đức Chúa.
Vì trung tín, họ sẽ được một đặc ân
là hưởng phần rất hậu nơi Đền Thờ Đức Chúa.

15 Quả vậy, cố gắng làm điều lành, sẽ đạt tới thành quả rực rỡ,
vì lễ trí khôn ngoan là cội rễ không thể nào hư hoại.

16 Nhưng con cái bọn ngoại tình sẽ chẳng ra chi,
giống nòi kẻ chung chạ bất chính rồi sẽ lụi tàn.

17 Dầu chúng có sống lâu trăm tuổi,
thì cũng kể bằng không không vậy ;
khi cuộc đời xế bóng, chúng cũng chẳng danh giá gì.

18 Nếu chết sớm, chúng sẽ chẳng có chi để hy vọng,
chẳng được ai an ủi trong ngày luận án.

19 Thê thảm biết chừng nào
chung cực của giống nòi bất chính !

4 1 Chẳng thà không con cái mà sống đời đức hạnh !
Người đức hạnh lưu danh muôn thuở,

vì được cả Thiên Chúa lẫn người đời biết đến.

2 Họ còn sống, người người noi gương,
họ khuất đi, ai ai cũng thương tiếc.
Trong cõi đời đời, đầu đội triều thiên, họ khai hoàn vinh hiển,
vì đã chiến thắng trong cuộc tranh đua giành phần thưởng tuyệt vời.

3 Con đàn cháu đống của phường vô đạo nào có làm nên tích sự gì :
Chúng như phát xuất từ những chồi hoang,
rễ ăn không sâu, gốc bám không chặt !

4 Cho dầu đã mọc lá đâm cành,
chúng vẫn bị gió đánh ngã nghiêng,
một trận cuồng phong là bật tung gốc.

5 Nhánh còn non đã bị xoắn gãy, trái xanh chẳng ai thèm,
không ích lợi chi, hoàn toàn vô dụng.

6 Trong ngày xét xử, những đứa con hoang sẽ là bằng chứng buộc tội những người sinh ra chúng.

7 Người công chính dù có chết non, cũng vẫn được an nghỉ.

8 Vì tuổi thọ đáng kính
không phải bởi sống lâu, cũng không do số tuổi.

9 Đối với con người, sự khôn ngoan còn quý hơn tóc bạc,
sống không ti ố đã là sống thọ.

10 Người công chính đẹp lòng Thiên Chúa,
nên được Thiên Chúa yêu thương.
Và họ sống giữa những kẻ tội lỗi,
nên được Thiên Chúa dời đi nơi khác.

11 Người đã cất họ đi, kéo trí khôn họ bị thói gian ác biến đổi,
hay tâm hồn họ bị tật xảo trá phỉnh lừa.

12 Vì sức mê hoặc của sự ác làm lu mờ sự thiện,
và dục vọng quay cuồng biến đổi tâm hồn chất phác.

13 Người công chính nên hoàn thiện
chỉ trong một thời gian ngắn,
thì kể như đã hoàn tất một sự nghiệp lâu dài.

14 Tâm hồn họ đẹp lòng Đức Chúa,
nên Người vội đem họ ra khỏi nơi gian ác.

Người đời thấy thế mà không hiểu ;
họ không nghĩ được rằng

15 đó chính là cách Người ban ơn,
thương xót những kẻ Người tuyển chọn,
và viếng thăm các thánh của Người.

16 Cái chết của người công chính
là lời kết án quân vô đạo còn sống trên đời.
Còn xuân xanh mà đã nên hoàn thiện
đó là lời kết án người cao tuổi mà sống bất
lương.

17 Quân vô đạo thấy người khôn ngoan chết
mà không hiểu Đức Chúa định đoạt về họ thế
nào,
và tại sao Người đem họ đến nơi yên ổn.

18 Thấy như thế mà chúng vẫn khinh thường,
nhưng Đức Chúa sẽ cười chê bọn chúng.

19 Rồi sẽ đến lúc chúng thành thân ma, không ai
ngó ngang tới,
và mãi mãi chúng sẽ là đồ bị lãng mạ giữa các
vong nhân.
Vi Người sẽ xô chúng bỏ nhào, không kịp kêu
một tiếng.
Người đánh bật chúng đi, huỷ diệt chúng đến
cùng.
Và chúng sẽ phải chịu nhiều thống khổ,
chẳng còn ai thêm nhớ đến chúng.

20 Chúng sẽ phải kinh hãi ra tính sổ tội mình.
Những tội ác chúng phạm sẽ cáo buộc chúng.

5 1 Bấy giờ người công chính đứng dậy thật hiên
ngang
trước những kẻ từng áp bức họ,
từng khinh thường khi họ chịu vất vả nhọc nhằn.

2 Nhìn thấy người công chính,
quân vô đạo khiếp đảm rụng rời.
Chúng sững sờ kinh ngạc
vì không ngờ họ lại được cứu thoát.

3 Đau đớn cả tâm can, chúng than van rên rỉ, và
ân hận bảo nhau :

4 "Người đó, ta đã từng cười nhạo.
Ta ngu xuẩn biết bao khi coi họ là đồ ghê tởm,

coi lối sống của họ là điên rồ, và cái chết của họ
là nhục nhã.

5 Thế sao họ lại được kể là con cái Thiên Chúa
và được chung phần với các thánh nhân ?

6 Thực ra, chính chúng ta mới lạc xa con đường
sự thật ;
đối với chúng ta, đức chính trực đã không toả
sáng
và mặt trời đã chẳng mọc lên.

7 Chúng ta đã thoả thuê trong những nẻo đường
tội lỗi,
những nẻo đường dẫn tới diệt vong,
đã băng qua những sa mạc không đường lối,
còn con đường Đức Chúa vạch ra, chúng ta
không nhận biết.

8 Kiêu căng tự mãn đâu ích gì ?
Giàu sang hợm hĩnh nào được chi ?

9 Tất cả đã qua đi như bóng câu vụt mất,
như mẩu tin khẩn cấp loan truyền.

10 Và cũng tựa con tàu đi trên sóng nước
ai còn thấy dấu vết khi nó đã băng qua ?
Ai còn thấy làn tàu trên sóng biển ?

11 Như con chim bay lượn giữa bầu trời,
ai tìm được đường bay của nó ?
Đập đôi cánh trên làn khí nhẹ,
nó vỗ cánh lướt đi, vùn vụt băng ngang trời,
và rồi không còn một dấu vết đường bay.

12 Như khi mũi tên lao về đích,
trời xé ra, rồi lập tức khép lại
mà không ai biết nổi đường tên bay.

13 Cũng thế mà thôi, bọn chúng mình :
thoạt sinh ra thì đã biến mất,
chẳng mảy may để lại dấu vết nào
cho thấy rằng mình đã sống đức hạnh,
nhưng lại đã hoang phí đời mình trong gian ác."

14 Quả thế, niềm hy vọng của quân vô đạo
khác nào vô trấu bị gió cuốn đi,
ví như bọt nước vỡ tung trong cơn bão.
Niềm hy vọng ấy sẽ tiêu tan
như khói tan trong gió, và nó sẽ qua đi
như khách trọ một ngày, chẳng ai còn nhớ nữa.

15 Người công chính sẽ sống muôn đời.

Họ sẽ được Đức Chúa ân thưởng
và được Đấng Tối Cao hằng quan tâm săn sóc.

16 Quả vậy, họ sẽ lãnh nhận triều thiên vinh quang
dành cho bậc vương giả,
và ngọc miện rực rỡ chói ngời từ bàn tay Đức
Chúa.

Vì họ sẽ được tay hữu Người phù hộ
và cánh tay Người như khiên thuẫn chở che.

17 Người lấy ghen tuông làm binh giáp,
dùng thụ tạo làm vũ khí đánh đuổi quân thù.

18 Người lấy đức công chính làm áo giáp hộ thân,
dùng phán quyết công minh làm mũ chiến đội
đầu.

19 Sự thánh thiện vô song, Người đưa ra làm khiên
thuẫn.

20 Con lôi đình kinh khủng, Người mài sắc làm
gươm.

Cả vũ hoàn cùng Người xuất trận
tấn công phurong mê muội ngu si.

21 Như những lần tên bắn chính xác
từ cây cung giương mạnh,
những tia chớp từ mây trời loé lên,
phóng thẳng tới đích.

22 Máy bắn đá tung ra trận mưa đá lôi đình ;
sóng biển nổi điên lên trước quân địch,
sông ngòi nhận chìm chúng, không một chút xót
thương.

23 Như cơn cuồng phong nổi dậy,
hơi thở Đấng Quyền Năng chống lại bọn chúng,
đánh bọn chúng tan tành.

Thế là, vì bọn gian ác mà cả mặt đất sẽ ra
hoang tàn,
vì những việc đồi bại mà lũ quyền uy sẽ bị lật
khỏi ngai báu.

6 1 Vậy, hãy lắng nghe, hãy cố hiểu, hỡi các bậc
quân vương ;
hãy học cho biết, hỡi những vị đang nắm quyền
trên khắp cõi trần gian.

2 Mở tai ra, hỡi những ai đứng đầu trong thiên hạ,
đang tự hào vì có đông đảo chư dân.

3 Vì chính Đức Chúa đã ban cho chư vị quyền
bính
và chính Đấng Tối Cao đã ban quyền thống trị.
Cũng chính Người sẽ kiểm tra các việc chư vị
làm
và dò xét những điều chư vị toan tính.

4 Chư vị là bề tôi phụng sự vương quyền Người,
nếu như chư vị không xét xử công minh,
không tuân giữ lề luật, không theo ý Thiên
Chúa,

5 thì quả là kinh khủng hãi hùng,
Người sẽ kíp đứng lên chống chư vị,
vì một án quyết thật nghiêm minh
vẫn dành sẵn cho những kẻ có chức có quyền.

6 Quả vậy, người phạm nhỏ được thương tình
miễn thứ,
kẻ quyền thế lại bị xét xử thẳng tay.

7 Chúa Tể muôn loài không bao giờ vị nể,
kẻ quyền cao chức trọng, Người cũng chẳng
kiêng dè.

Sang hay hèn đều do Người tạo tác,
đều được Người chăm sóc hết như nhau,
8 nhưng kẻ quyền cao sẽ bị tra vấn nghiêm ngặt.

9 Vậy, hỡi các bậc vua chúa quan quyền,
những lời tôi nói đây, xin gửi tới chư vị
để chư vị học biết lẽ khôn ngoan,
mà khỏi phải sẩy chân trật bước.

10 Ai sống thánh và tuân giữ luật thánh,
thì được kể là bậc thánh nhân.
Ai học hỏi luật thánh, thì sẽ tìm được lời bào
chữa.

11 Vậy chư vị hãy ước ao khao khát lời tôi,
và chư vị sẽ được chỉ bảo. Đức Khôn Ngoan
gặp gỡ con người

12 Đức Khôn Ngoan sáng chói, và không hề tàn tạ.
Ai mến chuộng Đức Khôn Ngoan,
thì Đức Khôn Ngoan dễ dàng cho chiêm
ngưỡng.
Ai tìm kiếm Đức Khôn Ngoan,
thì Đức Khôn Ngoan cho gặp.

13 Ai khao khát Đức Khôn Ngoan,

thì Đức Khôn Ngoan đi bước trước mà tỏ mình cho biết.

- 14 Ai từ sáng sớm đã tìm Đức Khôn Ngoan, thì không phải nhọc nhằn vất vả. Họ sẽ thấy Đức Khôn Ngoan ngồi ngay trước cửa nhà.
- 15 Để tâm suy niệm về Đức Khôn Ngoan là đạt được sự minh mẫn toàn hảo. Ai vì Đức Khôn Ngoan mà thức khuya dậy sớm, sẽ mau trút được mọi lo âu.
- 16 Vì những ai xứng đáng với Đức Khôn Ngoan, thì Đức Khôn Ngoan rảo quanh tìm kiếm. Trên các nẻo đường họ đi, Đức Khôn Ngoan niềm nở xuất hiện. Mỗi khi họ suy tưởng điều gì, Đức Khôn Ngoan đều đến với họ.
- 17 Vì bước đầu để đạt tới Đức Khôn Ngoan là thật lòng ham muốn học hỏi. Chăm lo học hỏi là yêu mến Đức Khôn Ngoan.
- 18 Mà yêu mến là tuân giữ lề luật. Chú tâm tới lề luật của Đức Khôn Ngoan là bảo đảm được trường sinh bất tử.
- 19 Trường sinh bất tử cho ta được ở bên Thiên Chúa.
- 20 Như vậy, chính lòng khát khát Đức Khôn Ngoan đưa chúng ta lên hàng vương giả.
- 21 Thế nên, hỡi chư vị lãnh đạo các dân, nếu chư vị quý chuộng ngai báu và vương trượng, thì hãy tôn trọng Đức Khôn Ngoan, để chư vị được trị vì mãi mãi.
- 22 Đức Khôn Ngoan là gì, đã sinh thành ra sao, tôi xin giải bày hết, không giấu giếm chư vị một bí mật nào, nhưng sẽ lần theo từng dấu vết từ thuở khai thiên lập địa mà phô bày ra ánh sáng mọi hiểu biết về Đức Khôn Ngoan. Tôi sẽ không rời xa sự thật.
- 23 Tôi cũng chẳng chung lối chung đường với thói ghen tương độc hại,

- bởi thói này chẳng phù hợp với Đức Khôn Ngoan.
- 24 Có nhiều người khôn ngoan, thế giới được cứu thoát ; nhờ một vị minh quân, cả thần dân được an cư lạc nghiệp.
- 25 Vậy chư vị hãy nghe tôi chỉ giáo, mà hưởng phần ích lợi nơi lời lẽ của tôi.
- 7 1 Phần tôi, tôi cũng chỉ là một con người phải chết, giống như mọi con người. Tôi thuộc dòng dõi của con người đầu tiên đã được nắn ra từ bụi đất.
- 2 Suốt chín tháng trời nơi dạ mẫu thân, thân xác tôi đã thành hình trong máu huyết, kết tụ bởi tinh khí nam nhân, và khoái lạc đi liền với giấc ngủ.
- 3 Ngày tôi chào đời, tôi hít thở chung một bầu khí. Tôi rơi trên đất, chịu chung thân phận với mọi người. Tôi cất tiếng khóc, tiếng đầu đời của bất cứ một ai.
- 4 Tôi được quần tã và dưỡng nuôi chăm sóc.
- 5 Không vị vua nào không khởi sự cuộc đời như thế :
- 6 Ai cũng như ai khi sinh ra và lúc lìa đời.
- 7 Vậy tôi nguyện xin, và Thiên Chúa đã ban cho tôi sự hiểu biết. Tôi kêu cầu, và thần khí Đức Khôn Ngoan đã đến với tôi.
- 8 Đức Khôn Ngoan, tôi đã quý trọng còn hơn cả vương trượng, ngai vàng. Tôi không coi của cải là gì so với Đức Khôn Ngoan.
- 9 Đối với tôi, trần châu bảo ngọc chẳng sánh được với Đức Khôn Ngoan, vì vàng trên cả thế giới, so với Đức Khôn Ngoan, cũng chỉ là cát bụi, và bạc, so với Đức Khôn Ngoan, cũng kể như bùn đất.

10 Tôi đã ham chuộng Đức Khôn Ngoan hơn sức khoẻ và sắc đẹp,

đã quý Đức Khôn Ngoan hơn ánh sáng,
vì vẻ rực rỡ của Đức Khôn Ngoan chẳng bao giờ tàn lụi.

11 Nhưng cùng với Đức Khôn Ngoan, mọi sự tốt lành đã đến với tôi.

Nhờ tay Đức Khôn Ngoan, của cải quá nhiều không đếm xuể.

12 Tôi vui hưởng mọi sự tốt lành ấy,
vì chính Đức Khôn Ngoan đem chúng đến với tôi ;

thế mà tôi lại không biết rằng
Đức Khôn Ngoan là mẹ sinh ra chúng.

13 Những điều tôi đã thành tâm học hỏi được,
xin truyền đạt hết, không dè sẻn chi.
Tôi không hề giấu giếm của cải phong phú của Đức Khôn Ngoan.

14 Đức Khôn Ngoan là kho báu vô tận cho con người.

Chiếm được Đức Khôn Ngoan
là được nên bạn hữu với Thiên Chúa,
và được Người tin cậy,
vì đã tiếp nhận những lời dạy dỗ bảo ban.

15 Ước gì Thiên Chúa cho tôi nói về Đức Khôn Ngoan
theo như tôi được hiểu,
và cho tôi biết nghĩ biết suy xúng với những gì
tôi đã lãnh nhận ;

vì chính Người là Đấng hướng dẫn Đức Khôn Ngoan,
và cũng là thầy dạy của các bậc hiền triết.

16 Bản thân chúng ta, cùng với ngôn từ,
với toàn bộ trí tuệ và tài năng,
tất cả đều nằm trong tay Thiên Chúa.

17 Chính Người đã kháng ban cho tôi
tri thức xác thực về những gì đang hiện hữu
để tôi thấu hiểu cơ cấu của vũ trụ
và năng lực của các nguyên tố tạo thành,

18 thấu hiểu về thời gian từ khởi thủy, qua các thời đại,
và cho đến tận cùng của nó,

thấu hiểu về thời tiết chuyển vần, về các mùa thay đổi,

19 thấu hiểu về chu kỳ năm tháng, về vị trí tinh tú trên trời,

20 thấu hiểu bản tính các sinh vật và bản năng các loài dã thú,

thấu hiểu các mãnh lực thần thiêng
và các tư tưởng của con người,
thấu hiểu các loài thảo mộc và công hiệu của rễ cây.

21 Mọi sự tiềm ẩn và mọi sự trông thấy được, tôi đều biết hết.

Vì chính người thợ làm ra muôn vật muôn loài đã chỉ dạy cho tôi.

Người thợ ấy chính là Đức Khôn Ngoan.

22 Quả vậy, nơi Đức Khôn Ngoan,
có một thần khí tinh tường và thánh thiện,
duy nhất và đa năng, tinh tế và mau lẹ,
minh mẫn và tinh tuyền, trong sáng và thần nhiên,

lạnh lợi và chuộng điều lành,

23 bất khuất, từ bi và nhân ái,
cương quyết, vững vàng và điềm tĩnh,
làm được mọi sự và quan tâm đến mọi điều,
thấu suốt mọi tâm can,
kể cả tâm can của những người trong sạch,
thông minh, tinh tế nhất.

24 Vì chuyển động của Đức Khôn Ngoan
thì mau lẹ hơn tất cả các chuyển động.
Do tính thuần khiết, Đức Khôn Ngoan thâm nhập

và xuyên thấu mọi vật mọi loài.

25 Đức Khôn Ngoan toả ra từ quyền năng Thiên Chúa
và rực lên trong ngàn từ vinh hiển Đấng Toàn Năng,
nên không thể vương một tí ố.

26 Đức Khôn Ngoan phản chiếu ánh sáng vĩnh cửu,

là tấm gương trong phản ánh hoạt động của Thiên Chúa,

là hình ảnh lòng nhân hậu của Người.

27 Dầu chỉ một mình,
Đức Khôn Ngoan vẫn có thể làm được mọi sự ;
luôn luôn bất biến,
Đức Khôn Ngoan đổi mới được muôn loài.
Từ thế hệ này qua thế hệ khác,
Đức Khôn Ngoan ngự vào những tâm hồn thánh
thiện,
biến họ nên bạn hữu của Thiên Chúa,
nên ngôn sứ của Người.

28 Thiên Chúa chỉ yêu chuộng
những người chung sống với Đức Khôn Ngoan.

29 Đức Khôn Ngoan rực rỡ hơn mặt trời, trở vượt
muôn tinh tú.
So với Đức Khôn Ngoan, ánh sáng còn kém xa.

30 Bởi trước màn đêm, ánh sáng đành phải lui
bước.
Còn Đức Khôn Ngoan, chẳng gian tà nào thắng
nổi.

8 1 Từ chân trời này,
Đức Khôn Ngoan vươn mạnh tới chân trời kia,
cai quản mọi loài thật tốt đẹp.

2 Từ thời trai trẻ,
tôi đã yêu quý và kiếm tìm Đức Khôn Ngoan,
tôi tìm cách cưới Đức Khôn Ngoan làm bạn đời ;
và vẻ đẹp của Đức Khôn Ngoan làm tôi say
đắm.

3 Nguồn gốc cao sang của mình,
Đức Khôn Ngoan làm rạng ngời vinh hiển,
bởi Đức Khôn Ngoan luôn sống cùng Thiên
Chúa ;
và Chúa Tể muôn loài
vẫn hằng yêu quý Đức Khôn Ngoan.

4 Đức Khôn Ngoan đã được truyền thụ
những hiểu biết về Thiên Chúa,
và chính Đức Khôn Ngoan
quyết định về những công trình của Người.

5 Nếu trên đời này, giàu sang là báu vật ai ai cũng
khao khát,
thì còn có gì giàu sang hơn Đức Khôn Ngoan,
vì Đức Khôn Ngoan làm nên tất cả ?

6 Nếu như con người vận dụng trí thông minh

mà làm nên việc này việc nọ,
thì hỏi có ai hơn được Đức Khôn Ngoan
là tay thợ đã làm nên tất cả ?

7 Con người mến chuộng đức công bình ư ?
Thì chính Đức Khôn Ngoan sản sinh các nhân
đức :
Quả vậy, Đức Khôn Ngoan dạy cho biết sống
tiết độ,
cần trọng, công bình và dũng mãnh.
Trên đời này, còn chi hữu ích cho con người
hơn các nhân đức ấy ?

8 Con người muốn học hỏi nhiều kinh nghiệm ư ?
Thì chính Đức Khôn Ngoan biết rõ quá khứ
và đoán đúng tương lai,
thông hiểu tâm ngôn và giải được ẩn ngữ,
biết trước các dấu lạ điềm thiêng, cũng như các
thành tựu
diễn biến trong thời gian, thời đại này qua thời
đại khác.

9 Thế nên, tôi đã quyết định
cưới Đức Khôn Ngoan làm người chung sống
suốt đời,
vì tôi biết Đức Khôn Ngoan sẽ khuyên bảo tôi
làm điều thiện,
sẽ trợ lực cho tôi khi tôi gặp buồn phiền lo lắng.

10 Nhờ Đức Khôn Ngoan, tôi sẽ được vẻ vang
giữa muôn người,
và dẫu còn trẻ tuổi,
tôi vẫn chiếm được sự nể vì của các vị bô lão.

11 Thiên hạ sẽ thấy tôi xét xử thật sáng suốt,
và những người quyền thế sẽ nhìn tôi,
bằng cặp mắt thán phục.

12 Khi tôi lặng thinh, họ chờ tôi lên tiếng,
khi tôi lên tiếng, họ chăm chú lắng nghe,
và khi tôi thao thao bất tuyệt, họ tỏ lòng cung
kính.

13 "Nhờ Đức Khôn Ngoan, tôi sẽ được trường sinh
bất tử,
và muôn đời lưu danh hậu thế.

14 Tôi sẽ thống trị chư dân, và các nước sẽ phải
thần phục.

15 Nghe danh tôi, các bạo chúa sẽ phải khiếp kinh.

Tôi tỏ ra nhân hậu với dân chúng,
và quả cảm nơi trận địa.

16 Trở về nhà, tôi nghỉ ngơi bên cạnh Đức Khôn Ngoan,
vì làm bạn với Đức Khôn Ngoan, không bao giờ cay đắng,
và chung sống với Đức Khôn Ngoan, chẳng khi nào đau khổ,
mà luôn luôn thích thú, hân hoan."

17 Tôi gẫm suy những điều ấy và thăm nghĩ trong lòng rằng :
thân thiết với Đức Khôn Ngoan là được trường sinh bất tử ;

18 làm bạn với Đức Khôn Ngoan là một thú vui tuyệt diệu ;
bàn tay Đức Khôn Ngoan làm ra của cải ê hề ;
thường xuyên tiếp xúc với Đức Khôn Ngoan, sẽ được nên sáng suốt ;
bàn luận với Đức Khôn Ngoan, tiếng tăm sẽ lẫy lừng.
Bởi thế tôi đi khắp ngả
tìm cách lấy được Đức Khôn Ngoan cho riêng mình.

19 Tôi đã là một đứa trẻ nhiều may mắn từ lúc sinh ra,
đã nhận được một linh hồn lương hảo ;

20 hay đúng hơn, vì là lương hảo,
tôi đã được nhập vào một thể xác không vết nhơ.

21 Nhưng tôi vẫn hiểu rằng :
Đức Khôn Ngoan, tôi không thể có được,
nếu Thiên Chúa chẳng ban cho tôi,
- biết được ơn này do ai ban tặng,
thì cũng đã khôn ngoan phần nào rồi -
nên tôi hướng về Đức Chúa và cầu nguyện, tôi hết lòng thưa lên :

9 1 "Lạy Thượng Đế của bậc tổ tiên,
lạy Đức Chúa từ bi lân tuất,
Chúa dùng lời Chúa mà tác thành vạn vật,
2 dùng sự khôn ngoan Chúa mà cấu tạo con người,

để con người làm chủ mọi loài Chúa dựng nên,
3 và sống sao cho thánh thiện công chính mà chỉ huy cả vũ trụ này,
cùng được một tâm hồn ngay thẳng mà phân biệt phải trái.

4 Xin rộng ban cho con
Đức Khôn Ngoan hằng ngự bên toà Chúa.
Xin đừng đuổi con đi mà chẳng nhận làm con.

5 Vì thân này là tôi tớ, con của nữ tỳ Ngài,
số phận mỏng manh, cuộc đời vắn vỏi,
việc pháp đĩnh lễ luật, con bé bỏng hiểu chi !

6 Quả thế, con người ta dẫu thập toàn đi nữa mà chẳng có Đức Khôn Ngoan của Ngài,
thì cũng kể bằng không không vậy.

7 Nhưng chính Chúa lại tuyển chọn con làm vua của dân Ngài,
và làm người xét xử con trai con gái của Ngài.

8 Cũng chính Chúa dạy con xây một đền thờ trên núi thánh của Ngài,
và xây một bàn thờ trong thành Ngài ngự theo như mẫu lối thánh
Ngài chỉ vẽ cho từ thuở ban đầu.

9 Đức Khôn Ngoan ở kề bên Chúa,
biết những việc Chúa làm,
hiện diện khi Ngài tạo thành vũ trụ,
biết rõ những gì đẹp mắt Chúa
và phù hợp với huấn lệnh của Ngài.

10 Tự cõi trời thánh thiêng Chúa ngự,
xin gửi Đức Khôn Ngoan Ngài tới,
xin phái đến từ toà cao vinh hiển,
để phù trì và đồng lao cộng khổ với con,
cho con biết điều đẹp ý Chúa.

11 Vì Đức Khôn Ngoan hiểu biết tất cả,
sẽ khôn khéo hướng dẫn con trong việc con làm,
lấy quyền năng vinh hiển mà gìn giữ con.

12 Nhờ thế, những gì con thực hiện sẽ làm vui lòng Chúa,
và con sẽ công minh xét xử dân Ngài
hầu xứng đáng với ngai vàng của thân phụ con.

13 Lạy Chúa, nào có ai biết được ý định của Thiên Chúa ?

Nào có ai hiểu được Đức Chúa muốn điều chi ?

14 Chúng con vốn là loài phải chết,
tư tưởng không sâu, lý luận không vững.

15 Quả vậy, thân xác dễ hư nát này khiến linh hồn
ra nặng,
cái vỏ bằng đất này làm tinh thần trĩu xuống
vì lo nghĩ trăm bề.

16 Những gì thuộc hạ giới,
chúng con đã khó mà hình dung nổi,
những điều vừa tầm tay,
đã phải nhọc công mới khám phá được,
thì những gì thuộc thượng giới,
có ai dò thấu nổi hay chăng ?

17 Ý định của Chúa, nào ai biết được, nếu tự chốn
cao vời,
chính Ngài chẳng ban Đức Khôn Ngoan,
chẳng gửi thần khí thánh ?

18 Chính vì thế mà đường lối người phàm
được sửa lại cho thẳng,
cũng vì thế mà con người được dạy cho biết
những điều đẹp lòng Ngài,
và nhờ Đức Khôn Ngoan mà được cứu độ."

10 1 Chính Đức Khôn Ngoan đã giữ gìn tổ phụ của
thế giới,
đó là con người được hình thành đầu tiên,
và lúc được tạo dựng, mới chỉ có một mình.
Rồi khi ông sa ngã, cũng chính Đức Khôn
Ngoan đã giải cứu ông,

2 ban cho ông sức mạnh mà thống trị muôn vật
muôn loài.

3 Nhưng trong cơn giận, đũa ác nhân lia xa Đức
Khôn Ngoan,
nó đã tự hại mình khi bưng bưng sát khí giết
em.

4 Vì tên sát nhân này, cả mặt đất đã phải ngập lụt,
nhưng Đức Khôn Ngoan lại ra tay cứu thoát.
Và chỉ bằng một bè gỗ tầm thường,
Đức Khôn Ngoan đã hướng dẫn chính nhân.

5 Trong cảnh hỗn loạn, khi thiên hạ nhất tề làm
điều ác,

thì cũng Đức Khôn Ngoan nhận ra ai là người
chính trực
và gìn giữ ông được vẹn toàn trước mặt Thiên
Chúa,
ban cho ông sức mạnh giúp ông vượt cả tình
cha con.

6 Rồi đến khi những kẻ gian tà bị tiêu diệt,
lại chính Đức Khôn Ngoan giải cứu người công
chính
thoát trận mưa lửa trút xuống Ngũ Thành.

7 Đất đai khô cằn, khói lên nghi ngút,
cây sinh trái, nhưng trái không chín nổi.
Đó là chứng có tội lỗi chúng gây nên.
Và cột muối kia còn đứng sững,
cho đời nhớ mãi một kẻ cứng lòng tin.

8 Bởi vì, những kẻ lạc xa đường lối Đức Khôn
Ngoan
không những bị thiệt thòi là không được biết đến
điều thiện,
mà còn lưu lại cho hậu thế cái chứng tích ngu
xuẩn của mình,
và do vậy, những lỗi lầm đã mắc sẽ không sao
giấu nổi.

9 Nhưng những ai phụng sự Đức Khôn Ngoan
sẽ được Đức Khôn Ngoan giải cứu khỏi mọi nỗi
nhục nhằn.

10 Đức Khôn Ngoan hướng dẫn chính nhân
đi đúng đường đúng lối, thoát khỏi cơn giận của
anh mình,
cho chính nhân được thấy nước Thiên Chúa,
được biết những điều thánh,
giúp cho ông thành đạt trong công việc nặng nề,
và cho những khó nhọc của ông đem lại nhiều
kết quả.

11 Đức Khôn Ngoan đã giúp cho ông
chống những kẻ tham lam bóc lột,
và làm cho ông trở nên giàu có,

12 giữ gìn ông thoát khỏi tay kẻ thù,
che chở ông khỏi những người giăng bẫy,
tuyên bố ông là người chiến thắng trong trận
đấu gay go,

để ông biết được rằng lòng đạo đức mạnh hơn tất cả.

- 13 Đức Khôn Ngoan không hề bỏ mặc người công chính bị bán làm tôi, nhưng đã cứu ông khỏi tội lỗi.
- 14 Đức Khôn Ngoan đã cùng ông xuống giếng, chẳng bỏ rơi khi ông phải mang xiềng, rồi sau đó, ban cho ông vương trượng để ông cai trị bọn quyền thế.
- Đức Khôn Ngoan vạch trần sự gian xảo của những kẻ đã vu khống cho ông, và thế là ông được hiển vinh mãi mãi.
- 15 Đức Khôn Ngoan đã giải thoát dân thánh, đã giải thoát dòng giống vẹn toàn, khỏi một dân bách hại.
- 16 Đức Khôn Ngoan nhập vào hồn tôi trung Đức Chúa, dùng điềm thiêng dấu lạ chống bạo quyền.
- 17 Đức Khôn Ngoan trả công cho dân thánh đã từng chịu gian khó, dẫn họ trên những nẻo đường kỳ diệu, thành bóng mát che họ ban ngày, thành ánh sáng soi họ ban đêm,
- 18 đưa họ qua Biển Đỏ, dẫn họ qua làn nước mênh mông.
- 19 Nhưng địch thù của họ, Đức Khôn Ngoan nhận chìm rồi từ vực thẳm hất tung chúng lên.
- 20 Thế là quân ngoại giáo bị những người công chính tước đoạt.
- Và, lạ Đức Chúa, những người công chính đó đã tán tụng Thánh Danh, đồng thanh ca ngợi Ngài ra tay phù trợ.
- 21 Vì Đức Khôn Ngoan mở miệng người câm, và cho lưỡi trẻ thơ nói năng dễ dàng.
- 11 1 Nhờ tay ngôn sứ thánh, Đức Khôn Ngoan giúp dân đạt kết quả thuận lợi trong mọi việc họ làm.
- 2 Họ băng qua sa mạc hoang vu, dựng lều trại giữa nơi thanh vắng.
- 3 Họ đương đầu với quân thù, và đẩy lui địch thủ.

- 4 Họ khát nước, họ đã kêu cầu : từ vách đá, Ngài cho nước chảy tuôn ; từ đá cứng, nước trào ra cứu mọi người khỏi khát.
- 5 Vậy là sự vật Chúa dùng để trừng phạt quân thù lại mang điều lành tới cho dân khi họ gặp khó khăn cùng quẫn.
- 6 Thay vì nguồn nước sông không cạn cuộn cuộn máu lẫn bùn
- 7 được dùng để trị tội ra lệnh giết trẻ thơ, Chúa ban cho dân nguồn nước dồi dào khi họ đã đến hồi tuyệt vọng.
- 8 Chịu khát như vậy, họ mới thấy Chúa đã trị tội kẻ thù họ đến mức nào.
- 9 Quả vậy, khi dân chịu thử thách, - dầu việc Chúa sửa dạy chỉ là bởi tình thương - họ mới thấy rõ, quân vô đạo đã khốn khổ dường nào
- khi bị phán xét theo cơn thịnh nộ.
- 10 Bởi vì dân thánh Ngài, Ngài chỉ thử thách họ như người cha cảnh cáo. Còn lũ ác nhân thì Ngài hạch hỏi như ông vua nghiêm khắc kết án tội nhân.
- 11 Bất luận ở xa hay ở gần dân thánh, chúng đều bị tiêu diệt như nhau.
- 12 Khi nhớ về dĩ vãng, chúng than khóc và phiền muộn gấp đôi.
- 13 Quả vậy, khi chúng hay rằng : chính sự vật Chúa dùng để trừng phạt chúng, lại nên ân huệ cho dân Ngài, thì chúng đã nhận ra Đức Chúa.
- 14 Vì người mà chúng hất hủi và nhạo báng xưa kia,
- cuối cùng lại làm chúng phải ngạc nhiên thán phục,
- sau khi chúng đã chịu một cơn khát không giống như cơn khát của chính nhân.
- 15 Chúng đã ra làm lạc khi nuôi những tâm tưởng bất chính ngu si,
- mà tôn thờ rắn rết vô tri và sâu bọ hèn kém, nên Ngài đã gửi đến nhiều sinh vật vô tri để trừng phạt bọn chúng.

16 Như thế chúng hiểu rằng phạm tội làm sao thì bị phạt làm vậy.

17 Quả vậy, Chúa toàn năng, từ chất thể không hình không dạng,
đã ra tay tạo dựng vũ hoàn, thì để chống lại chúng,

Ngài cũng không ngần ngại gửi đến vô số gấu và sư tử dữ dằn

18 cũng như nhiều ác thú mới được tạo dựng, và chưa ai biết đến,

những ác thú vô cùng hung tợn,
khắc ra lửa và phun khói phi phò,
mắt tung ra những làn chớp kinh khủng.

19 Bọn ác nhân đó có thể bị diệt trừ
khi những thú dữ này ra sức tàn hại.

Không những thế,
chỉ cần nhìn thấy những con vật khủng khiếp
này,

chúng đã có thể bị tận diệt.

20 Nhưng chẳng cần những con vật đó, mà một
hơi thở thôi

cũng đủ làm cho quân vô đạo phải té nhào.
Chúng bị công lý đeo đuổi,
và hơi thở quyền năng của Ngài cuốn đi.
Nhưng Chúa đã sắp xếp có chừng có mực,
đã tính toán và cân nhắc cả rồi.

21 Quyền năng Chúa luôn luôn vĩ đại,
ai chống nổi cánh tay dũng mãnh của Ngài ?

22 Trước Thánh Nhan, toàn thể vũ trụ
ví tựa hạt cát trên bàn cân, tựa giọt sương mai
rơi trên mặt đất.

23 Nhưng Chúa xót thương hết mọi người,
vì Chúa làm được hết mọi sự.
Chúa nhắm mắt làm ngơ, không nhìn đến tội lỗi
loài người,

để họ còn ăn năn hối cải.

24 Quả thế, Chúa yêu thương mọi loài hiện hữu,
không ghê tởm bất cứ loài nào Chúa đã làm ra,
vì giả như Chúa ghét loài nào, thì đã chẳng
dựng nên.

25 Nếu như Ngài không muốn, làm sao một vật tồn
tại nổi ?

Nếu như Ngài không cho hiện hữu,
làm sao nó có thể được duy trì ?

26 Lạy Chúa Tể là Đấng yêu sự sống,
Chúa xử khoan dung với mọi loài,
vì mọi loài đều là của Chúa.

12 1 Quả vậy, lạy Đức Chúa, sinh khí bất diệt của
Ngài

ở trong muôn loài muôn vật.

2 Vì thế, những ai sa ngã, Chúa sửa dạy từ từ.
Chúa cảnh cáo họ, nhắc cho họ nhớ họ đã
phạm tội gì,

để họ bỏ điều ác mà tin vào Chúa.

3 Những ai xưa kia cư ngụ trên đất thánh của
Ngài,

4 Ngài chê ghét những hành vi đáng trách của họ
:

những việc phù phép, những lễ bái vô luân.

5 Bọn độc ác sát hại trẻ thơ,
bọn bày tiệc uống máu ăn thịt người, ăn cả gan
cả ruột,

bọn gia nhập những hội tế thần,

6 bọn cha mẹ sát nhân giết cả những con người
chưa thể tự vệ ;

hết thảy những bọn đó,

Ngài đã muốn dùng tay cha ông chúng con mà
tiêu diệt,

7 để cho vùng đất Ngài quý chuộng hơn hết
tiếp nhận được đoàn lũ con cái Ngài,
những người xứng đáng tới chiếm ngụ.

8 Nhưng ngay cả với bọn đó, Ngài cũng nhẹ tay,
vì chúng chỉ là những con người :

Ngài đã sai ông bầu làm tiền đạo cho đoàn quân
của Ngài,

để bọn chúng chỉ bị giết từ từ thôi.

9 Không phải là Ngài không thể cho dàn binh bố
trận

mà trao quân vô đạo vào tay các chính nhân ;
cũng không phải là Ngài không thể
dùng thú dữ hay một lời nghiêm khắc
tiêu diệt chúng một lần là xong.

10 Nhưng Ngài trừng phạt chúng từ từ

cho chúng có cơ may hối cải.
Tuy nhiên không phải Ngài không biết
rằng chúng là dòng dõi gian tà, bẩm sinh vốn
xấu xa,
tâm trí chẳng bao giờ thay đổi.
11 Đó là dòng giống bị chúc dữ ngay từ đầu.
Cũng không phải sợ hãi gì ai
mà Chúa không trừng phạt lỗi lầm của chúng.
12 Vì nào ai dám hỏi : "Chúa làm chi vậy ?"
Ai dám chống lại phán quyết của Ngài ?
Và ai dám cáo tội Ngài huỷ diệt dân nước Ngài
đã lập nên ?
Ai dám đứng lên chống lại Ngài
và bênh vực bọn người gian ác ?
13 Vì Chúa chăm sóc mọi loài.
Ngoài Ngài ra, chẳng còn thần nào khác
để Ngài phải chứng tỏ
rằng các phán quyết của Ngài không bất công.
14 Cũng chẳng có vua quan nào
có khả năng chống lại Chúa
mà bênh đỡ cho những kẻ Ngài trừng phạt.
15 Nhưng Ngài là Đấng công chính,
cai trị muôn loài thật công minh.
Và kết án kẻ không đáng trừng phạt
là điều xa lạ đối với Chúa quyền năng.
16 Chính do sức mạnh của Chúa
mà Chúa hành động công minh,
và vì Chúa làm bá chủ vạn vật,
nên Chúa nương tay với muôn loài.
17 Khi không có ai tin rằng Chúa nắm trọn quyền
năng,
thì Ngài tỏ sức mạnh ;
còn ai đã biết mà vẫn to gan, thì Ngài trị tội.
18 Nhưng Chúa xử khoan hồng vì Ngài làm chủ
được sức mạnh.
Ngài lấy lượng từ bi cao cả mà cai quản chúng
con,
nhưng có thể sử dụng quyền năng bất cứ khi
nào Ngài muốn.
19 Làm như thế Chúa đã dạy dân rằng :
người công chính phải có lòng nhân ái.

Ngài đã cho con cái niềm hy vọng tràn trề
là người có tội được Ngài ban ơn sám hối.
20 Vì nếu thù địch của con cái Ngài là những kẻ
đáng chết,
mà khi trừng phạt, Ngài còn quan tâm và khoan
hồng,
ban cho chúng có thời gian và cơ hội để dứt bỏ
đường lối gian tà,
21 thì khi xét xử con cái, Ngài lại càng thận trọng
biết bao,
bởi Ngài đã thề nguyện và kết ước với cha ông
họ,
mà hứa ban những sự tốt lành.
22 Như thế, khi nương tay với thù địch của chúng
con,
Chúa dạy dỗ chúng con là khi đứng xét xử,
chúng con phải nhớ lại lòng từ ái của Ngài ;
còn khi bị Ngài xét xử,
chúng con biết tin tưởng vào tình thương của
Ngài.
23 Như thế, những kẻ sống cuộc đời ngu si bất
chính,
Ngài bắt chúng phải chịu cực hình
bằng chính những đồ ghê tởm chúng bày ra.
24 Bởi chúng đã quá làm đường lạc lối
khi những con vật hèn kém và đáng khinh hơn
cả,
chúng lại coi như là thần minh.
Chúng để cho mình bị lường gạt
như đám trẻ nhỏ chưa đủ trí khôn.
25 Thế nên, như đối với trẻ con chưa biết suy nghĩ,
Ngài đã xử phạt chúng bằng cách biến chúng
nên trò cười.
26 Nhưng những ai không thềm đềm xỉa
đến những hình phạt như dành cho trẻ nhỏ kia,
thì sẽ bị Thiên Chúa xét xử đích đáng.
27 Khốn đốn vì bị thú vật làm khổ, và thấy mình bị
trừng phạt
do chính những con vật mình vốn coi là thần
minh,
chúng mới thấy rõ, chúng mới nhìn nhận
rằng Đấng xưa kia chúng đã khước từ,

chính là Thiên Chúa thật.

Và vì thế, án quyết cuối cùng ập xuống trên chúng.

13 1 Hết những ai không chịu nhìn nhận Thiên Chúa, tự bản chất là những kẻ ngu si.

Từ những vật hữu hình tốt đẹp, chúng không đủ khả năng nhận ra Đấng hiện hữu,

và khi chiêm ngắm bao công trình, chúng cũng không nhận biết Đấng Hoá Công.

2 Thế mà, lửa với gió, hay làn khí thoảng qua, hay tinh tú bầu trời, hay nước chảy cuộn cuộn, hay đèn trời thấp sáng, chúng lại coi là thần, là những bậc quản cai hoàn vũ.

3 Nếu chúng say mê những vẻ đẹp đó mà coi là thần minh,

thì cũng phải biết rằng

Chúa Tể của những vật đó còn đẹp hơn biết mấy,

vì chính Đấng sáng tạo mọi loài là tác giả của muôn vẻ đẹp.

4 Nếu quyền năng và sức mạnh của những vật kia

làm cho chúng kinh ngạc

thì chúng phải hiểu rằng Đấng làm nên những

vật đó

còn mạnh mẽ hơn biết chừng nào.

5 Vì các thợ tạo càng lớn lao đẹp đẽ thì càng giúp nhận ra Đấng tạo thành.

6 Tuy vậy, chúng cũng chỉ đáng trách phần nào thôi

vì đã cố tìm và mong thấy Thiên Chúa, nhưng có thể chúng bị lầm lạc.

7 Bị chìm ngập giữa bao nhiêu công trình của Chúa,

chúng ra sức tìm tòi,

nhưng đã để cho cái vỏ bên ngoài mê hoặc vì vẻ đẹp mà chúng nhìn thấy.

8 Tuy nhiên, không vì thế mà chúng được thứ tha.

9 Vì nếu chúng có đủ khả năng hiểu biết

để có thể nghiên cứu các sự vật trên đời,

thì sao lại không sớm nhận ra

Đấng Chủ Tể của những sự vật đó ?

10 Khốn thay ai đặt hy vọng vào những vật không hồn,

ai tôn làm thần minh những sản phẩm tay con người chế tạo :

đó là những con thú bằng bạc bằng vàng

do những người tài nghệ làm ra,

hay những khối đá vô tích sự,

sản phẩm của những bàn tay khéo léo thuở

nào.

11 Kia anh thợ mộc cưa một khúc cây để chế biến.

Anh ta lẹ làng tước hết vỏ, rồi làm thật khéo tay, chế ra đồ dùng ích lợi cho cuộc sống.

12 Xong việc, anh lấy những mẫu thừa

đem nấu nướng thức ăn, rồi anh ăn thoả thích.

13 Nhưng còn lại một mẫu chẳng dùng được việc gì,

vì cong queo và đầy máu đầy mắt,

anh đem ra khắc khắc chạm chạm cho qua giờ.

Anh chạm trở vào những lúc rảnh rỗi

khéo léo tạc ra một hình người,

14 hoặc làm cho giống một loài vật hèn kém,

sơn đồ phết hồng lên mặt mũi, che lấp những

vết dơ.

15 Rồi anh dọn một nơi thích hợp trên tường, đặt nó lên, đóng đinh cho chắc.

16 Anh làm sao cho nó khỏi đổ,

vì vốn biết nó không thể tự lo cho mình,

bởi nó chỉ là pho tượng cần chống đỡ.

17 Thế mà, anh lại chẳng ngưng ngưng

lên tiếng khẩn cầu trước vật không hồn ấy trong những chuyện liên quan tới của cải, vợ

con.

Với vật yếu đuối, anh xin sức khoẻ ;

18 với vật không hồn, anh xin sự sống ;

với vật không kinh nghiệm, anh xin sự giúp đỡ ;

với vật không đi được nửa bước,

anh xin ơn thượng lộ bình an ;

19 với vật không nhích nổi đôi tay,

anh xin cho mình nhiều sức lực,

cho việc tay mình làm được mỹ mãn thành công.

14 1 Một người khác chuẩn bị ra khơi, vượt sóng to gió lớn,

lại đi khẩn cầu với khúc gỗ
mong manh hơn cả con thuyền chở anh ta.

2 Con thuyền này, anh ta đã nghĩ ra vì ham lợi,
đã chế ra với trí khôn ngoan của tay thợ lành nghề.

3 Thế nhưng lạ Cha, chính Cha mới quan phòng hướng dẫn

vì Cha đã vạch đường giữa biển, rẽ lối an toàn trên sóng nước.

4 Điều đó cho thấy rằng Cha có thể cứu khỏi mọi hiểm nguy,
để người ta có thể xuống thuyền, dầu chưa có kinh nghiệm.

5 Cha muốn rằng những việc do đức khôn ngoan của Cha làm ra

không được trở thành vô giá trị.
Vì thế, người ta mới dám phó mạng sống mình cho một miếng ván bé tẻo teo,
mới vượt sóng trên một chiếc bè mà vẫn được bình an vô sự.

6 Quả vậy, ngay từ buổi đầu,
khi những người khổng lồ kiêu ngạo bị diệt vong,
thì niềm hy vọng của thế gian lại tìm nương náu trên một chiếc bè,

để lại dòng giống cho thế hệ mai sau
nhờ có Cha ra tay hướng dẫn.

7 Phúc thay mảnh gỗ đã trở thành phương tiện đem lại ơn công chính.

8 Nhưng tượng thần do tay người làm ra thì khốn cho nó và kẻ làm ra nó : một bên đã chế tạo,

bên kia vốn là đồ mục nát, mà lại được xưng tụng là thần.

9 Vì đối với Thiên Chúa
đưa vô đạo và tội vô đạo, cả hai đều đáng ghét.

10 Đồ làm ra cùng với kẻ làm ra đều sẽ bị gia hình.

11 Bởi thế, Thiên Chúa sẽ trừng trị hết mọi tượng thần của chư dân,
vì giữa muôn loài thụ tạo của Thiên Chúa tượng thần đã nên đồ ghê tởm,
nên có vấp ngã cho con người,
nên cạm bẫy cho kẻ ngu dốt trượt chân.

12 Ý định làm ra các tượng thần là đầu mối của tội bất trung.

Sáng chế ra tượng thần là làm cho cuộc đời hư hỏng.

13 Vì thuở ban đầu, tượng thần không hề có,
và rồi cũng chẳng tồn tại mãi đâu.

14 Chúng đi vào thế giới là do con người ham muốn hư vinh.

Vì thế số phận của chúng là sớm bị tiêu diệt.

15 Một người cha phiền muộn khóc thương con chết yểu

đã làm nên hình tượng đứa trẻ sớm mất đi ;
và con người hôm qua chỉ là một người chết,
hôm nay ông tôn kính như một vị thần.
Ông còn truyền lại cho những kẻ thuộc quyền

ông
bao điều huyền nhiệm cùng lễ bái.

16 Ngày tháng trôi qua, thói vô đạo này càng được củng cố,

được tuân hành giống như luật buộc.
Theo lệnh vua chúa truyền,
phải tôn thờ hình tượng chạm trổ :

17 Những người vì ở xa
không thể diện kiến long nhan để thờ kính,
thì từ xa đã họa lại dung nhan,
làm ra ảnh tượng vua chúa mình thờ kính,
rồi xum xoe tâng bốc ông vua vắng mặt,
như thể ông có mặt ở đó.

18 Còn những người chẳng quen biết vua,
thì đã có những nghệ sĩ đầy tham vọng
ra công cổ võ việc thờ kính ông.

19 Hẳn nghệ nhân muốn vừa ý kẻ cầm quyền, nên đem hết tài ba

làm cho tác phẩm mình đẹp hơn nguyên mẫu.

20 Còn quần chúng bị vẻ đẹp của tác phẩm lôi cuốn,

thì nghĩ rằng giờ đây mình phải thờ lạy
con người mới trước đây mình chỉ kính tôn.

21 Đó là cạm bẫy trong cuộc sống,
vì những ai phải chịu cảnh khốn cùng,
hay phải lụy phục quyền bính, thường gán cho
đá cho gỗ
danh hiệu chỉ dành cho một Đấng duy nhất thôi.

22 Ngoài ra, không những họ chỉ hiểu biết sai lầm
về Thiên Chúa
mà đang khi phải sống trong cuộc chiến khốc
liệt vì u mê,
họ gọi những tai hoạ đó là hoà bình.

23 Họ giết trẻ thơ mà tế lễ,
họ làm những nghi thức bí truyền,
lại tổ chức những cuộc lễ man rợ,
theo những tập tục lố lăng.

24 Họ quả không coi trọng mạng sống
và xem thường cuộc hôn nhân trong sạch.
Người này giáng bẫy sát hại người kia,
người ta giết nhau bằng thủ đoạn
hoặc làm khổ nhau vì chuyện ngoại tình.

25 Nơi đâu cũng hỗn loạn :
đổ máu và giết người, cướp giạt và lừa đảo,
những lạm, bất tín, bạo loạn, bội thề.

26 Vàng thau lẫn lộn, bội nghĩa vô ân,
tâm hồn như nhuốc, dục tình đồi bại,
rồi hôn nhân hỗn loạn, ngoại tình và phóng
đăng.

27 Vì khởi đầu, nguyên nhân và tội đỉnh của bất cứ
một sự dữ nào,
ấy là việc thờ ngẫu tượng không tên.

28 Vì họ hưởng lạc thú đến thác loạn
hoặc tuyên những lời sấm dối gian,
sống bất trung bất chính, bội ước cách dễ dàng.

29 Vì tin các ngẫu tượng vô hồn
nên họ chẳng hề lo bị phạt khi thề gian thề dối.

30 Nhưng chúng sẽ lãnh hai bản án,
vì đã nghĩ sai về Thiên Chúa mà chạy theo tà
thần,
và đã thề gian thề dối mà coi thường sự thánh
thiện.

31 Chính án phạt dành cho tội nhân

sẽ luôn sẵn đuổi lỗi phạm của phường vô đạo,
chứ không phải quyền năng của các thần
dù họ đã nhân danh các thần mà thề hứa.

15 1 Nhưng phần Ngài, lạy Thiên Chúa chúng con,
Ngài tốt lành, chân thật và kiên nhẫn,
lấy lòng thương xót mà cai quản muôn loài.

2 Ngay cả khi chúng con phạm tội,
thì chúng con vẫn thuộc về Ngài
và nhìn nhận Ngài là Đấng quyền năng.
Nhưng chúng con quyết không phạm tội nữa,
vì nhìn nhận : chúng con thuộc về Ngài.

3 Quả vậy biết Ngài tường tận là đạt được công
chính hoàn hảo,
nhìn nhận quyền năng Ngài là đạt được nguồn
ơn bất tử.

4 Những sản phẩm của một thứ nghệ thuật đòi bại
do con người phàm tục chế ra,
những công trình vô bổ của các nhà hoạ sĩ,
những hình ảnh lem luốc với màu sắc loè loẹt,
những thứ đó không thể mê hoặc chúng con.

5 Thấy những hình ảnh lem luốc kia
đưa ngu si nổi lòng ham muốn,
ham thích những chân dung bất động, những
hình ảnh vô hồn.

6 Những ai làm ra, những ai ưa thích,
những ai thờ lạy các ngẫu tượng kia,
đều là người say mê sự dữ, hy vọng chuyện
hảo huyền.

7 Nay anh thợ gốm vất vả nhồi đất cho nhuyễn,
nặn ra từng vật cho chúng ta dùng.
Cũng từ một khối đất,
anh nặn những chiếc bình dùng vào việc cao
quý,
cũng có những chiếc bình dùng vào việc hoàn
toàn khác hẳn,
nhưng tất cả được nào nặn như nhau.
Trong hai loại bình đó, mỗi cái dùng cho việc
nào,
chính anh thợ là người ấn định.

8 Thế rồi cũng từ khối đất ấy,
anh vất vả phí công nặn ra một thứ thần hư ảo.

Cũng chính anh ta mới ngày nào sinh ra từ bụi đất,
và chẳng bao lâu nữa sẽ trở về nơi anh ta đã được lấy ra,
khi anh phải hoàn trả sự sống người ta cho anh vay.

9 Nhưng anh không bận tâm về số phận phải chết hay về cuộc đời vất vả của anh, mà lại đi bon chen với thợ vàng thợ bạc, đi bắt chước thợ đồng, vênh vang vì nặn ra đồ mã.

10 Con tim của anh là tro bụi, hy vọng của anh hèn hơn đất, cuộc đời của anh tệ hơn bùn.

11 Chỉ vì anh không biết Đấng đã nặn ra mình, Đấng thổi vào anh một linh hồn hoạt động, phú cho anh một làn sinh khí.

12 Nhưng anh coi cuộc sống như trò tiêu khiển, coi đời người như phiên chợ để kiếm lời. Anh nói : "Ta phải kiếm lời bằng mọi cách, cách xấu cũng chẳng sao."

13 Thực ra, hơn bất cứ một người nào khác, anh ta biết rõ mình phạm tội khi dùng đất cát làm ra cả bình để vỡ lẫn tượng thần.

14 Những kẻ thù đã áp bức dân Chúa, tất cả đều ngu xuẩn, tâm trí kém cỏi hơn đứa trẻ con,

15 vì mọi thứ ngẫu tượng của dân ngoại, chúng coi là thần minh. Các ngẫu tượng đó không dùng được mắt mà nhìn, không có lỗ mũi để thở, không có đôi tai để nghe, không có ngón tay để sờ, có hai chân mà không thể đi lại.

16 Vì kẻ làm ra chúng là một con người, kẻ nặn ra chúng chỉ là người vay mượn sinh khí. Quả vậy, chẳng ai có thể nặn ra một thần minh giống như mình.

17 Là loài phải chết, hẳn chỉ dùng bàn tay vô đạo để làm ra vật không có sự sống.

Nhưng hẳn còn trôi vượt hơn các vật hần thờ : vì ít ra hẳn cũng đã sống, còn những vật kia thì chẳng bao giờ.

18 Người ta còn thờ những con vật ghê tởm, những loài ngu si hơn so với các loài khác.

19 Những vật đó trông chẳng đẹp đẽ gì, chẳng hấp dẫn như những loài thú khác. Chúng cũng không được hưởng lời khen hay phúc lành của Thiên Chúa.

16 1 Bởi thế, những kẻ thù kia đã chịu hình phạt thích đáng do những con vật giống như thế gây ra. Và cơn trừng từng đoàn từng lũ cũng đã hành hạ chúng. 2 Thay vì hình phạt đó, Chúa đã thi ân cho dân Ngài. Họ thèm thường khao khát, Ngài cho được thỏa mãn, dọn cho món chim cút lạ lùng làm lương thực nuôi thân.

3 Khi những kẻ thù kia đang thèm khát lương thực, Ngài lại gọi ngay cho những con vật trông thật gớm ghiếc, khiến chúng chẳng còn muốn ăn chi nữa. Cùng lúc đó, dân Ngài vừa mới thiếu ăn thôi, thì đã được Ngài ban cho một món kỳ diệu.

4 Vì đối với bọn người đàn áp kia, cần bắt chúng chịu cơn đói kém ngặt nghèo, còn đối với dân Chúa thì chỉ cần cho thấy thù địch của mình bị hành hạ ra sao.

5 Ngay cả khi dân Chúa bị thú dữ hung hăng xông vào, và rấn trườn ra cắn chết, thì cơn thịnh nộ của Ngài cũng không kéo dài vô tận.

6 Họ phải chịu hành hạ ít lâu như là chịu một lời cảnh cáo ; rồi họ được một dấu hiệu cứu thoát nhắc họ nhớ đến luật Ngài truyền.

7 Vì bất cứ ai ngược trở lên đều được cứu,

không phải do bởi vật họ nhìn, nhưng là do chính Ngài,
Đấng cứu độ muôn người hết thảy.
8 Như thế, Ngài cho thù địch chúng con biết rằng : chính Ngài là Đấng cứu khỏi mọi sự dữ.
9 Chúng chết vì châu chấu cắn, vì mòng đốt, mà không tìm được thuốc để cứu mạng sống mình,
bởi chúng đáng chịu phạt do những con vật ấy.
10 Nhưng con dân Ngài, nanh rấn độc cũng không làm hại được, vì có Ngài xót thương và ra tay cứu chữa.
11 Họ bị cắn bị đốt để nhớ lại lời Ngài, nhưng chẳng bao lâu họ liền được cứu, để khỏi bị hoàn toàn quên lãng mà không được thừa hưởng những ân huệ của Ngài.
12 Quả vậy, không phải lá cây, chẳng phải thuốc đắp đã chữa họ lành, nhưng lạ Đức Chúa, chính lời Ngài chữa lành tất cả.
13 Ngài thật là Đáng cảm quyền sinh tử, đẩy xuống âm phủ rồi lại kéo lên.
14 Vì người phàm có thể dùng mưu gian mà giết chết, nhưng sinh khí đã ra đi, hấn không sao đưa về ; linh hồn mà âm phủ đã nhận, hấn không tài nào giải thoát.
15 Không một ai thoát nổi tay Ngài.
16 Quả thế, quân gian ác không chịu nhìn nhận Ngài, thì bị tay uy dũng Ngài trừng trị : nào mưa lũ khác thường, nào mưa đá, mưa rào liên tục, chúng bị những thứ đó săn đuổi, lại còn bị lửa hồng thiêu đốt.
17 Ngược đời thay, tuy nước có thể dập tắt mọi sự, nhưng lửa lại cháy mạnh hơn trong đó. Quả vậy, trời đất cũng bênh đỡ người chính trực.
18 Vì có lúc ngọn lửa dịu đi, không thiêu huỷ

những con vật được sai đến sát hại quân gian ác,
để khi thấy vậy, chúng hiểu ngay rằng : chúng đã bị án phạt của Chúa săn đuổi.
19 Cũng có lúc ngay giữa dòng nước, lửa bùng lên mạnh mẽ khác thường, thiêu huỷ mọi hoa màu trên miền đất vô đạo.
20 Ngược lại, Chúa đã lấy lương thực thiên thần mà dưỡng nuôi dân Chúa, dọn sẵn cho họ bánh bởi trời, bánh họ không nhọc nhằn tìm kiếm, bánh có muôn hương vị, thoả mãn mọi sở thích.
21 Quả thế, lương thực Chúa ban vừa biểu lộ tình thương mến ngọt ngào Ngài dành cho con cái, vừa có thể đáp ứng những khao khát của người sử dụng, vì nó biến đổi theo ước muốn của từng người.
22 Man-na như băng tuyết, chịu được lửa hồng mà không tan chảy. Nhờ vậy mà dân Chúa hiểu rằng lửa cháy bùng giữa mưa đá, sáng rực giữa mưa giông, là nhằm phá huỷ hoa màu của thù địch.
23 Ngược lại, lửa đã quên đi sức mạnh của mình để người công chính còn có thức ăn.
24 Quả thế, loài thợ tạo tuân phục Ngài là Tạo Hoá khi thẳng tay trừng phạt bọn bất lương, nhưng lại nương tay nhằm mưu ích cho những ai tin tưởng vào Ngài.
25 Vì vậy, cũng lúc đó, thợ tạo sẵn sàng biến đổi để phục vụ ân huệ của Chúa, ân huệ nuôi dưỡng mọi người, đáp ứng ước mong của những ai cần đến.
26 Như vậy, lạ Đức Chúa, con cái Ngài yêu thương sẽ học biết điều này : không phải hoa trái nuôi dưỡng người ta, nhưng lời Ngài mới giữ gìn chăm sóc những ai hằng tin tưởng vào Ngài.
27 Vì thức ăn không bị lửa đốt cháy tiêu tan lại tan chảy trước vài tia nắng ấm,

28 để ai nấy biết rằng phải tạ ơn Ngài trước khi mặt trời lên,
phải gặp gỡ Ngài khi bình minh ló rạng.

29 Vì hy vọng của đũa vô ơn bạc nghĩa
tan chảy như sương giá mùa đông,
trôi đi như dòng nước vô dụng.

17 1 Ví đại thay phán quyết của Ngài, thật khó mà giải thích.
Thế nên hết những ai không có người chỉ bảo
đều lầm lạc mà thôi.

2 Thật vậy, quân vô đạo tưởng thống trị được dân thánh,
nhưng chính chúng bị bóng tối giam cầm,
bị đêm dài xiềng xích, bị giữ chặt trong nhà,
bị loại khỏi tình thương vĩnh cửu.

3 Chúng tưởng sẽ có thể giấu mình
cùng với bao tội lỗi thầm kín
sau bức màn dày đặc của lãng quên.
Nhưng giữa bao sợ hãi kinh hoàng,
chúng vẫn bị tàn mác, táng đờm kinh hồn vì ảo ảnh.

4 Chúng không hết sợ khi núp trong xó tối,
bao tiếng động rộn người vắng vắng chung quanh,
rồi những bóng ma ghê hồn xuất hiện, dung mạo thâm sâu.

5 Không lửa nào đủ mạnh có khả năng chiếu sáng ;
không một tia sáng nào của các vì sao
có thể chiếu soi đêm khùng khiếp này.

6 Chúng chỉ thấy xuất hiện một khối lửa
tự dưng bùng cháy, rắc gieo kinh hoàng ;
lúc không nhìn thấy nữa,
chúng còn khiếp đảm hơn cả khi nhìn thấy.

7 Những trò bùa phép tỏ ra bất lực,
niềm tự hào vì hiểu biết chỉ đưa đến nhục nhằn.

8 Vì những người hứa với bệnh nhân
sẽ xua trừ sợ hãi và bối rối, lại lâm bệnh sợ đến độ nực cười.

9 Dù chẳng có chi phải lo sợ,
chúng cũng kinh hoàng vì sâu bọ đi ngang,

vì tiếng rít của loài bò sát.

10 Chúng chết vì sợ hãi ; ngay đến bầu trời không một ai trốn khỏi,
chúng cũng chẳng dám nhìn.

11 Kẻ gian ác tự đưa ra bằng chứng
để lên án chính mình là hèn hạ :
bị lương tâm dày vò nó luôn cảm thấy mình khổ sở.

12 Chính vì không để cho lý trí trợ giúp, nó đâm ra sợ hãi.

13 Trong thâm tâm,
càng không mong lý trí đến giúp đỡ chừng nào,
nó càng không hiểu tại sao mình khổ sở chừng ấy.

14 Trong đêm thực sự bất lực này,
đêm phát xuất từ âm phủ thăm sâu và bất lực,
trong cùng một giấc ngủ,
15 quân vô đạo vừa bị bao ảo ảnh hãi hùng theo sát,
vừa ra tê liệt bởi hồn vía không còn,
vì cơn sợ hãi chúng không chờ đợi
thình lình ập trên chúng.

16 Bây giờ ai đang ở đó cũng ngã, cũng bị giam, bị trói
trong nhà tù không có chấn song.

17 Bất luận là nông dân hay mục tử,
hoặc thợ thuyền lao nhọc nơi hẻo lánh,
hết thấy đều bị chộp bất ngờ, đều lâm cơn quẫn bách,
bị cùng một xiềng xích đêm đen trói buộc.

18 Tiếng gió rít, tiếng chim thánh thót trên cành cây rậm,
tiếng nước chảy vừa mạnh vừa đều,
19 tiếng đá ầm ầm đổ,
tiếng chân con vật chạy nhanh đến không ai thấy,
tiếng rống của loài thú hết sức dữ dằn,
tiếng vang giữa núi đồi,
tất cả đều làm chúng khiếp kinh, làm chúng ra tê bại ;

20 khi khắp vũ trụ bùng sáng huy hoàng,
ai nấy thành thoi tiếp tục công việc,

21 thì chỉ trên bọn ấy, đêm đen mới đè nặng,
đó là hình ảnh của bóng tối sẽ đón nhận chúng.
Nhưng chính chúng còn nặng nề hơn cả bóng
tối nữa.

18 1 Trong khi đó, một ánh sáng vĩ đại
chiếu toả trên dân thánh của Ngài.
Dân Ai-cập nghe tiếng nhưng không thấy mặt.
Chúng vừa khen họ có phúc vì họ không phải
khổ,

2 lại vừa cảm ơn, vì tuy trước đây họ bị ngược
đãi,
nhưng nay họ vẫn không hại chúng.
Chúng xin họ thứ tha vì trước đây chúng đã có
thái độ thù hận.

3 Thay cho bóng tối, Ngài đã ban cột lửa
làm hướng đạo trên con đường họ chưa hề biết,
làm vàng ô dậu hiền trong cuộc di dân hiển hách
vinh quang.

4 Quân vô đạo đáng phải thiếu ánh sáng,
đáng bị giam cầm trong cảnh tối tăm
bởi chúng từng giam hãm con cái Chúa,
những người Chúa dùng mà ban cho thể gian
ánh sáng không hề tắt của lề luật.

5 Khi chúng quyết định sát hại các trẻ sơ sinh của
dân thánh,
nhưng một trẻ nhỏ bị bỏ rơi đã được cứu thoát.
Để trừng phạt chúng, Ngài đã lấy đi
vô vàn vô số trẻ thơ của chúng
và tiêu diệt bọn chúng hết thảy
trong nước lũ hung tàn.

6 Đêm ấy đã được báo trước cho cha ông chúng
con,
để khi biết chắc lời hứa mình tin là lời hứa nào
các ngài thêm can đảm.

7 Dân Chúa đã trông đợi đêm ấy
như đêm cứu thoát người chính trực và tiêu diệt
kẻ địch thù.

8 Quả vậy, Chúa dùng hình phạt giáng xuống đối
phương
để làm cho chúng con được rạng rỡ
và kêu gọi chúng con đến với Ngài.

9 Con lành cháu thánh của những người lương
thiện
âm thầm dâng lễ tế trong nhà.
Họ đồng tâm nhất trí về luật sau đây của Thiên
Chúa,
là trong dân thánh, có phúc cùng hưởng, có hoạ
cùng chia.

Và ngay từ bấy giờ,
họ đã xướng lên những bài ca do cha ông
truyền lại.

10 Đối lại là tiếng quân thù kêu la âm ỉ, mạnh ai
nấy hết,

và tiếng kêu ai oán vang vọng khắp nơi
của những người khóc thương con đã chết.

11 Nô lệ hay chủ nhân đều chung một hình phạt,
thứ dân hay vua chúa đều khổ sở như nhau,

12 con chúng đã chết cùng một kiểu.
Vô vàn người đã chết, mà không còn đủ người
sống để chôn.

Trong chốc lát, những đứa con chúng yêu
thương nhất
đều đã bị tiêu diệt.

13 Những kẻ vốn không tin vì ý vào phù phép,
khi chứng kiến cái chết của những đứa con đầu
lòng,

liền tuyên xưng rằng dân này là con Thiên
Chúa.

14 Khi vạn vật chìm sâu trong thình lặng,
lúc đêm trường chùng như điểm canh ba,

15 thì từ trời cao thăm, lời toàn năng của Ngài
đã rời bỏ ngôi báu, ví tựa người chiến sĩ can
trường

xông vào giữa miền đất bị tru diệt,
mang theo bản án không thể huỷ của Ngài
như lưỡi gươm sắc bén.

16 Nó đứng và làm cho vũ trụ đầy chết chóc,
đầu đưng trời chân đạp đất.

17 Thình lình lúc đó bao nhiêu hình ảnh
của những giấc mộng khủng khiếp
khiến chúng phải kinh hoàng.

Những nỗi sợ hãi bất thần ập trên chúng.

18 Chúng bị quăng nửa sống nửa chết,

đưa chỗ này đưa chỗ kia.

Chúng cho hiểu tại sao chúng chết.

19 Quả vậy, những giấc mộng từng làm chúng hoang mang

lại nên điều tiên báo kéo chúng bị tiêu diệt mà không hiểu nguyên nhân các hình khổ của mình.

20 Tuy nhiên, thử thách của cái chết không buông tha ngay cả những người công chính :

vô số người gục ngã nơi hoang địa.

Nhưng cơn thịnh nộ của Chúa đã không kéo dài.

21 Vì có một người không ai chê trách nổi
vội vàng đứng ra bênh vực họ,
mang theo khí giới của sự vụ được giao cho
là lời cầu xin với hương trầm xá tội.
Đương đầu với cơn thịnh nộ của Ngài,
ông chấm dứt họa tai khi chứng tỏ mình là tôi tớ

Chúa.

22 Ông thắng được cơn giận của Ngài,
không phải nhờ thân thể cường tráng,
cũng chẳng nhờ vũ khí oai hùng, nhưng chính
nhờ lời nói
mà ông khuất phục Đấng đang trừng phạt
khi nhắc lại lời thề của cha ông, nhắc lại các
giao ước.

23 Khi thầy ma chết thành từng đống,
ông đứng ra giữa chặn đường, ngăn cản cơn
thịnh nộ,
không cho đến với những người còn sống.

24 Vì toàn thể vũ trụ ở trên áo choàng của ông,
vinh quang của tiên tổ được khắc ghi trên bốn
hàng ngọc quý,
và uy dũng của Ngài ở trên vương miện ông
đang đội trên đầu.

25 Thần Tru Diệt thấy thế liền run sợ tháo lui,
vì cho nếm cơn thịnh nộ một chút thôi là đủ.

19 1 Cơn giận trút hết xuống phường vô đạo,
không một chút xót thương,

bởi Chúa biết trước những gì chúng sẽ thực

hiện :

2 là sau khi cho phép họ lên đường,
thúc ép họ vội vã ra đi, chúng lại đổi ý mà truy
nã.

3 Quả vậy, đang bận tâm lo việc ma chay,
đang than khóc bên mộ người đã chết,
chúng lại nghĩ thêm một trò ngu xuẩn :
là những người chúng vừa trục xuất,
vừa năn nỉ xin họ ra đi, thì nay chúng lại truy nã
họ

như truy nã những người tù chạy trốn.

4 Ấu cũng do số phận mà chúng mới ra nông nổi
nay

và quên chuyện đã qua : thế là chúng tăng lên
cho đủ
những hình phạt còn thiếu trong số các cực
hình.

5 Trong khi dân Ngài trải qua cuộc hành trình
tuyệt diệu,
thì chúng lại phải chết một cách thật lạ thường.

6 Vì toàn thể vũ trụ lại thay đổi từ bản chất như
thuở ban đầu,
tuân phục các mệnh lệnh của Chúa,
để gìn giữ con cái Ngài bình an.

7 Người ta thấy mây che phủ doanh trại ;
nơi trước kia là nước, đất khô ráo nổi lên,
một lối đi thênh thang lộ ra từ Biển Đỏ
và từ nước lũ xuất hiện cánh đồng xanh.

8 Có tay Ngài che chở, toàn dân đã đi qua
và chứng kiến bao điềm thiêng dấu lạ.

9 Như ngựa chẵn ngoài đồng, như chiên nhảy
tung tăng,

lạy Đức Chúa, dân Chúa ca tụng tán dương
Ngài

là Đấng giải thoát họ.

10 Họ còn nhớ lại những việc đã xảy ra
khi sống nơi xứ lạ quê người :
nào đất đai chứ không phải thú vật
đã sản sinh ra muỗi làm sao,
nào dòng sông chứ không phải sinh vật dưới
nước

đã mưa ra từng bầy ếch nhái làm sao !

11 Sau đó, khi thèm ăn, khi đòi có cao lương mỹ vị,
họ liền thấy một loài chim mới.

12 Để làm họ thoải lòng, chim cút từ ngoài biển bay
lên chỗ họ.

13 Nhưng hình phạt giáng xuống phùng tội lỗi,
không phải là đã không được báo trước
bằng những trận sấm sét vang trời.
Chúng chịu khổ quả là đích đáng
vì bao tội ác chúng đã phạm
và vì đối với những ngoại kiều
chúng còn tỏ ra kỳ thị độc ác hơn.

14 Quả vậy, một đàn không chịu tiếp
khách đến trọ nhà mình,
còn một đàn biến thành tôi mọi
những người khách lạ làm ơn cho mình.

15 Chính vì thế, những người kia sẽ phải chịu hình
phạt
vì đã xử tệ với người ngoại bang,

16 còn những người này, sau khi đã linh đình đón
tiếp
những kẻ từng chia sẻ quyền lợi với mình,
lại cưỡng ép họ phải lao động vất vả.

17 Vì thế, chúng sẽ phải chịu cảnh mù loà
- như những người kia trước cửa nhà người
công chính -
khi ai nấy bị tối tăm dày đặc bao phủ,
phải mò mẫm tìm kiếm cửa ra lối vào.

18 Như thế, các nguyên tố khác biệt lại hoà hợp
với nhau
cũng như trên phím đàn,
mỗi dấu tuy vẫn giữ âm thanh riêng của nó,
lại tạo thành những giai điệu khác nhau.
Ta thấy rõ điều này khi quan sát những gì đã
xảy ra :

19 Quả vậy, loài sống trên cạn lại thành loài sống
dưới nước,
loài bơi dưới nước lại lên trên cạn,

20 lửa ở trong nước lại cháy mạnh hơn,
nước lại quên đi khả năng dập tắt ;

21 nhưng lửa lại không thiêu rụi
những con vật nhỏ bé lang thang,

cũng không làm tan chảy thứ lương thực thần
linh
trông tựa băng tuyết và rất dễ tan chảy.

22 Vàng, lạy Đức Chúa, Ngài đã làm tất cả
cho dân Ngài được vĩ đại, vinh quang.
Và mọi nơi mọi thời, Ngài đã không ngừng nâng
đỡ họ.